

A'
TSÁSZÁRI és KIRÁLYI FELSÉG'
ENGEDLMÉVEL.

Költ *Bétsben*, Szent Iván - Havának
 (Júniusnak) 4-dik napján, 1793-dik
 Elztendőben.

Hadi Környülállások.

Küldünk egy Mappát, mellynek felibe
 következendő tzímet tettünk: *A' Frantziák
 ellen folyó Hadakozásnak Teátrona Német
 Alföldön.* Az a' része is t. i. Frantzia Or-
 szágnak, melly ezen Mappán ábrázoltatik,
Belgyiomhoz (Német Alföldhöz) számlálta-
 tik. Vettük mi ezt az ábrázolást, *Ferraris,*
Crome, Bouge, Daumont, és *Nolin* Urak'
 Mappáikból — mellyek a' leg-jobbak —
 's irattattuk, és motziettettük *Berken János*
 Hazánkfia által. — Hoffza, az alól ki tett

E e e mér-

mérték szerént, majd 13-madfél mértföld; szélessége pedig 7 mértföld. Az Auszriai Német-Alföld, és a' Frantziák' birtokai között lévő határt, a' két rendű pontozás jelenti. A' mi ezen Mappa által elő-adott földön történt azólta, miólta ki-verettettek Belgyiomunkból a' Frantziák, summássan ebből áll: April. 9 dik napján, *Mons Városánál* feküdt nagy Armádiánkat a' Frantzia szélekig vezette *Hg Koburg*, 's ott *Quievrain* és *Hensies Városok'* fektiben úgy szállította táborba, hogy eleibe esett a' *Quievrainen* kerefről folyó patak. Fő kvártélyát *Bouffu Városába* tette. Gr. *Clerfait'* Serege, melly *Tournai* vagy *Dornik Városánál* feküdt volt, tábort ütött a' Fr. földön *S. Amandaál*, *Bruillenél*, és ama' nevezetes táborozó helynél, *Mauldenál*, a' hol tavaly, és az idén is sok izben tanyáztak a' Frantziák. — Gr. *Lutour'* vezérlése alatt lévő kissebb Seregünk, *Bettignienél*, *Maubeuge Várához* 1 mértföldnyire szállott táborba. Két első Seregünk előbb nyomulván, a' *Crespin*, *Thivercelles* (*Thivemelle*), *Fresne* falukban, a' *S. Amandi* erdőben, 's *Doumetnél*, és *O Kondénál* tartózkodott Frantziákat helyekből el-hajtotta, kik is magokat *Condé Várába* vették. A' *Vic*, 's *Quaroubleból* fel-vertt Frantziák pedig *Valenciennes Várába* szaladtak. Ezzel körül vette Seregünk *Condé Várát*. April. 22-dik napjától fogva 26-dikig, minden nap estek tsetepaték az elől strását álló Seregek között, és mind a' két részről hüllottak-el. Apr. 27, 28, és 29-dik napjain meg-támadták a' *Maubeugei* Frantziák, *Douziés* faluban fekvő Szer-

Szerviai Szabad Seregbéli Katonáinkat; de azután meg bánták.— Hg *Koburg* a' fő kvártélyát *Quievrainba* szállította.— A' Frantziák, *Valenciennes* Várákon túl, *Famars* helyénél egy természeti erősségű helyen telepedtek meg. Onnan ütöttek Máj. első napján *Prejan*'s *Curgies* falukon keresztül, *Ejireu*, és *Sauvournál* álló bé-sántzolt elöljáró Seregünkre. Ekkor, a' *Rombiesnél* táborozott 12 Batalionainknak, 's két vasas Regementjeinknek fele jobbra; a' másik fele pedig *Sebourg* felé tért, a' már rész szerént azon a' tájon állott, r' iz szerént pedig *Quesnoi* Várától egész *Jalaing* nyomútt Fr. Sereg ellen, mellyet Gr. *Kollorédó* egész a' *Famarsi* táborig vissza vert, úgy hogy ettől tsupán egygy ágyú-lövésnyire volt. Ezen a' napon, a' tsata után, Hg *Koburg*' Serege *Ejireu* és *Sebourg* faluk között szállott táborba, 's *Rombiesben* volt a' fő kvártély. Ugyan ezen napon meg-támadták a' *Maubeuge* Várbéli Frantziák *Merbes le Chateau* Városánál fekvő Katonáinkat, de onnan is vissza verettettek. A' kisebb Fr. tábor *Anfainnél* feküdt, közel *Valenciennes* Várához. Ebből ezen a' napon Gr. *Clerfaint* nek *Raines* és *Vicognenél* bé-sántzolt Seregére ütött az Ellenség, 's egész estig nem tágitott, de még se mehetett semmire. A' Prusszusok' Serege ekkor *S. Amandnál* feküdt, Gen. *Knobelsdorf* vezérlése alatt; ezt is meg támadták *Hasnomból* a' Frantziák. *Orchies* Várából pedig egész *Rume* faluig jöttek az ország-útnán, 's az ott tanyázott Hannoveranusokat vissza nyomták; de nem sokára ők is *Orchiesbe* vissza verettettek. Máj. 9.

dikán *Presannál* ásáshoz kezdetek a' Frantziák, mellyet mindazáltal félbe szakasztattak velek Vitézeink.

Végzése következik.

A' múltt Pénteken (Május' utolsó napján) dél tájban, el-járta *Stipsits* Májor *Béts* Városának nevezetesebb útzáit, és piattzait, 26 Postalegényekkel, kik szüntelen tsergettek és sipoltak. Végre a' Hadi Kantzelláriába lovagoltak, hol le-szállván lováról a' Kurir, a' Prézes előtt azon módon beszélette-el a' Frantziákon nyertt győzedelmünket, mint el-beszélette vólt azt azon nap reggel 5 óra-kor *Laxenburgban* Tsászár ő Felségének; úgymint: „Májusnak 23 dik napján meg-támadta Hg *Koburg'* Serege, az *Yorki* Hg' vezérlése alatt lévő Anglus és Hannoveránus Sereggel együtt a' Frantziáknak *Famarsnál* erőssen bé-sántzolt taborokat. Egy része Seregünknek, a' *la Ronelle* nevű patak' ment-tében hánytt földváraknak esett, mellyeket meg is vettek a' Magyar Granatéros Batalio-nok fegyveres kézzel. Más Seregünk, Hg *York'*, és Hg *Hohenlohe'* vezérlések alatt, által-ment *la Ronelle* patakján, 's meg-támadta magát a' nagy Fr. Tábort, abból a' Frantziákat ki-verte, kik közzül 10 ezeren ijjedtekben, *Valenciennes* Várokba vették magokat. Ismét más részről, Gróf *Clerfait'* Serege rontott a' Fr. kissebb Seregre, melly *Aubri* falunál feküdt, közel *Valencienneshez*. A' Frantziák mindenfelől szorítottván, *Bou-chain* Vára felé szaladtak, minekutánna 20 ágyút, 1 Generálist, 2 Oberstlieuten. tot, 1 Májort, 3 Kapitányt, 7 Hadnagyot, és mint
egy

egy 400 köz Embert kénytelenítették általengedni Vitézeinknek. — Sokan maradtak holttan mind a' két részről. A' mi holtjaink', és sebeseink' száma fel-megy mintegy 400 Közemberre, és 40 Tisztekre. — *Orchies* Várát a' Hollandus Katonák támadták-meg ugyan azon időben, az *Orániai* ör. Hertzeg *Fridrik'* vezérlése alatt. Nyertek 3 ágyút, és az őrizeten volt Fran. Katonákat rész szerént le aprították, rész szerént pedig el fogták. A' Prusszusok, *Hasnon* nevű erős Apáturságra ütöttek; ennek külsőbb sántzait el foglalták; és eddig talán az egész Apáturságot is meg vették. Ezen a' napon reggeli 4-edfél órától fogva, egész estvéli 9 óráig voltak tűzben minden Seregek. Máj. 24kén reggel körül vette Népünk *Valenciennes* Várát. Ugyan ezen a' napon, reggeli 10 órakor elindította Kurirját Hg *Koburg* ő Felségéhez. Őt óra héjján, 8 napok és 8 éjszakák alatt érkezett *Bétsbe* a' Kurir.

*Trier'*tájján táborozott Seregünk' Vezérét, Hadi-Tármester Hg *Hohenlohet*, Hertzeg *Koburg'* fő Armádiájához rendelte ő Felsége Máj. 29-dikén General-Quartiermeisternek (Fő Kvártélymesternek), 's melléje adta a' Generalquartiermeister-Stabhoz, *Reusz* Hertzeget, kit egyszersmind, a' *Kollorédó Ventzel'* Regementjénél viselt Obersterségből Generálisságra is emelt.

A' Frantziák' belső polgári hadjoknak miben létét nehéz meg határozni: mert a' Nemzet-Gyűlése által ki adatni szokott Tudósításoknak, és a' Fr. Országi magános Leveleknek foglalatja, felette különböz egymástól.

Az

Az újjabb Frantzia tudósítások meg-
hamisítják azt a' hírt, mintha az Insurgensek
el-foglalták volna April. 21-dikén *Nantes*
Városát.

Moguntzia Városának, *kapitulatio* ál-
tal lehető visszanyerése eránt, reméaysé-
get nyújt egy *Frankfurti* Levél, melly azt
írja: hogy Máj. 26 dikán a' Prudziai Király-
nál ebédelték a' táborban a' *Mainz*i
Kommandans, és *Merlin* Nemzet-Gyüle-
si Kommisszárius *Maintz*ban.

A' *Pireneus* hegyekről neveztetett Fr.
Sereg' Vezére Gen. *Servan*, *Dumirió* példá-
ját követte. — *Duverge* Generális pedig, a'
ki alatta vólt *Servannak*, *Parisba* küldetett
a' *Revoluzionális* Törvény-szék eleibe.

Custine Vezér azt írta *Weissenburgból*,
Május' 13 dikán a' N. Gyűléshez, hogy ő,
mint Republikánus, enged a' N. Gyűlés'
végzésének, és felvállallya az északi Sereg'
vezérlését; hanem előbb meg fog jelenni
Parisban személlýessen, hogy nyomos hiva-
talának haszonnal való követésére szükséges
útasításokat vehessen.

A' *Szabaudiaiak* közzül rá úntak né-
mellyek a' Frantzia Konstitutióra, 's egy
Frantzia-módi Polgármesternek nyakát is
törték. Ezeknek segítségekre egy Sereget
rendelt a' *Szabaudiai* Udvar, 's annak
Vezérjeivé rendelte Ts. Kir. Gen. Gr. *Mercy-*
d'Argenteaut, és a' *Montferráti* Hertzeget.
A' meg-nevezett Gróf, Máj. 13-dikán indult-
el Seregéhez, az *Aostai* völgybe *Turinból*,
hová tsak kevéssel érkezett az előtt.

Casabianca vólt az a' Frantzia Generális,
a'

a' ki leg-először bé-rontott *Szabaudiába*. Ez eránt olly tudósítás ment most *Turinba*, hogy a' mint vizgálni akarta volna a' szélső vigyázókat: el-fogatott a' *Pedemontziumiak* által. 300 aranyat, és két repetir-órát kaptak ezek nálla.

Fontarabia nevü Spanyol Várat, négy ezer bombik által hamuvá tettek a' *Frantziák*.

A' *Genuai* Közönséges-Társaságnak, némelly kivánságokat tett-fel *Frantzia* Ország, mellyekre nem állhat, a' mint írják a' meg-nevezett Köz. Társaság. Írják felöle azt is, hogy derekassan fegyverkezteti a' szárazon lévő *Katonaságát*, 's még 3 ezer új *Katonákat* szedet; *Határ-Várait*, is erősített; 's a' tenger-széleken lévő *batteriáit* nagy ágyúkkal meg-rakattya.

Egy *Brüsszeli* Levélből azt olvassuk, hogy a' *Brabantziai* Rendek hat milliót rendeltek hadi segítségül ö Felségének.

Arra is reá állottak a' meg-nevezett Rendek, hogy *Brabantziából* 3 ezer *Sántzásók* mennyenek az *Armádiához*, tiz napi munkára.

A' *Brüsszeli* Polgárság, 18 ezer, rész szerént gyalog, rész szerént lovas *Katonaságnak* saját költségén való ki-állítására kötelezte magát.

Hollandia' fegyveres Népének mostani számát 60 ezerre teszik. Ennek fele, benn vagyon a' Közönséges Társaságban, más fele pedig kívül hadakozik a' *Frantziák* ellen. Ebből mintegy tiz ezer Embert maga vezérel izeméllyesen a' *Hollandiai örökös Hely*.

Helytartó Hertzeg' első szülött Fia — Fridrik Hg — ki is Máj. 8 dikán indította el Serégét *Tournay* Városából a' Fr. szélek felé.

Egyes Tudósítások.

Ausztiai Belgyom' szivét egészen magáévá kívánván tenni Fels. Urunk, két rendbeli Deklarátziókat adatott - ki ottan a' Fő Kormányfők által Máj. 15 és 17 dik napjain, mellyekben örökre elengedi azoknak minden hibáikat, kik vagy az előbbeni pártlításben részt vettek; vagy közelébb a' Frantziákkal egyet értettek.

A' *Skótziai* R. Katholikusok, hasonló jusokat nyernek, más Polgárok' jussaihoz.

Az *Angliai* bankrotáltt (meg-bukott) Kereskedő házaknak fel-segítésére egy Kommisszáriátus állított fel, melly költsön-pénzt osztogat minden Kereskedőknek, a' kik portékáiknak elő-mutatása által, bébizonyíttatják, hogy ő nállok bátorságban vagyon a' pénz. Szorgalmatosan meg-nézetli a' Kommisszeriátus a' portékákat, hogy úgy ne járjon, mint járt egy Ház, melly a' költsön adott pénz' zálogaúl ki mutatott zsákot minden meg-nézetle volna idő-vártatva, nem posztóval, a' mint reménylette; hanem répaival tömve találta azt.

A' *Lengyel* Országí Orosz Követ Báró *Siebers*, egyezöleg a' Prusszus Követtel, *Buchholz* Urral, *Pulavski* Urat tétette a' mostani Lengyel Gyülés' Vítze-Marsalljává *Pulavski* Ur helyett, 's ennél fogva újra felállította a' Király mellé az úgy nevezett *Consilium permanens* (állandó Tanátsot),
 melly

melly 1775-diktől fogva, 1788 dik esztendőig állott volt fel. Ezen *Consilium permanens*, Máj. 6 dikán tartotta először a' maga Ülését, 's foglalatosságának fő tárgyává tette: az Ország' Rendjeit öszve hívó Irásnak elkészítését, mellynek alája írta magát a' Király is. Júniusnak 27 dikére határozott az Ország-Gyűlés' kezdete.

A' Frantzia Nemzeti Gyűlésnek azon négy Kommisszáriusi, kiket, *Börnönvillyel* együtt *Dümurié* küldött volt által Hertzeg *Koburghoz*, által-szállítottak a' múltt hónap' végén *Masrichtból Ehrenbreitsstein* nevü Várába a' *Trieri* Választó-Hertzegegnék, melly innen a' Rajna-vizén, által ellenben fekszik *Koblentzel* egy magas kösziklán, 's *Hermanstein*nek is nevezetik.

A' Nagy-Britanniai Udvarnál, Gróf *Revitzki*' helyébe, Gr. *Stadion* lett volt Ts. Kir. Követté; most ezen Urat Gr. *Stahremberg Lajos* váltotta fel, a' ki eddig Hollandiában viselt Ts. Kir. Követtséget, 's *Hága* Városából Májusnak 18-dikán indult *Londonba*.

A' Hazájából számkivetett, és most *Angliában* tartózkodó Frantzia Papsághoz, minémü indulattal viseltessen az Angliai Fő Papság; új bizonyosságát adta annak Május' 11 dik napján is, úgymint a' mellyen egy buzdító Irást olvastatott-el minden Szentegyházakban, melly Irásban hathatóssan szivére kötötte nemes gondolkodású 's érzésű Nemzetének, a' nálla menedék helyet keresett Frantzia Papságnak nyomorúlt sorsát: — mellyet már az említett napig is 25 ezer font sterling alamisnával könnyített.

Néhai Frantzia Generális *Valence*, a' ki *Dümürriével* jött vólt el Frantzia Országból, *Brüsszelben* tartózkodott egy ideig, némelly Fr. Tisztekkel együtt; hanem meg-mondatott néki mostanság, hogy más menedék helyet keressen, még pedig a' Ts. Kir. birtokokon kívül. — Az ifjú *Egalitének* — a' ki *Dümürrié* alatt generáliskodott vólt, 's ugyan tsak vele együtt is hagyta oda Frantzia Országot — hasonlóképpen ki-adatott az út *Zürich (Tigurum)* Városában. Onnan tehát *Berna* felé vette útját; de ott se sok ideig reménylhette maradását. — *Dümürrié*-ről nem írják, hogy el-ment vólna *Básel* Városából.

Frantzia Ország.

A' N. Gy. nek mostani palotája se' soká maradhata tsendességben, a' *Párisi* kofáktól. Meg haragudtak t. i. az Alfzonyék, hogy ők, Nézőknek, és Halgatóknak bé nem botsáttattak tzedulák nélkül a' palotába: azért is, bosszúságokban el állották az abba való bé-menetel útját, úgy hogy közel se mehettek azok az ajtóhoz, a' kiknek tzedulájok vólt. — Máj. 18-dikán, még a' N. Gy. Tagjainak is vólt töllök mit hallani.

A' Nemzet Gyűlése, azt végezte Máj. 20-dikán, hogy tiz száz millió livrát kell felvetetni költsön az Ország gazdagabb lakosaitól: 's zálogul le lehet kötni uékiek, a' ki költöztekéről maradott fekvő jószágokat.

Miazinski — kiről irtuk vólt a' múltt postán, hogy a' *Dümürriével* tartott tzimboraság miatt halálra ítéltetett, 's ígérte, hogy valamelly titkokat akar fel-fedezni —

ezeket nyilatkoztatta - ki : „*Lacroix* (Nii Gyülési Tag) Belgyiornak ki - rablásával biztatta - meg ötet; *Genfonne*, és *Pethion*, (ezek is Tagjai a' Nii Gyülésnek) meg - hitt Baráti voltak *Dümuriénak*, 's most is leveleznek vele.“ Mind a' három meg - nevezett Tagok szembe állították *Miazinskival*. A' két utólsók azt mondták, hogy ők tsupán olly vélekedéssel voltak *Dümurié* eránt, a' millyennel volt minden Frantzia. *Pethion* nem tagadta, hogy irt egyszer *Dumurié*hez; de nem kapott, úgymond, tölle semmi választ. *Lacroix*, azt kérte *Miazinskitól*: hol, mikor, és kinek jelenlétében biztattafel ötet, Belgyiornak ki - rablásával? — *Miazinski* ezzel válaszolt: „Haggyanak nékem békét. Én meg - maradok a' mellett, a' mit mondtam. Fő - fájásom vagyok.“

Korszika Szigetéből, következő értelmű Irást botsátott Gen. *Paoli* Párisba a' Nii Gyüléshez:

„Igen fájlalja ő, úgymond, hogy öregsege, és még ehez járuló beteges állapotja miatt, nem ülhet tengerre, 's két száz óránnyi útat nem tehet egy húzomban, 's e' szerént meg nem jelenhet szemöllyessen a' Nemzet - Gyülése előtt, és nem mentheti ki magát élő szóval, az ellene tett hamis vádak alól. — Ha szükségesnek gondolják Kegyelmetek, Polgár Képviselek! — így végzi Irását — ezen Tartománynak békeségére, bátorságára, 's a' Frantzia Konfütüziónak *Korszikában* való meg - erősítésére; hogy az én itt létem, bizodalmatlanságot, gyűlölséget, 's félelmet ne okozzon: mondják.

ják meg; és én, minden zugolódás nélkül el-hagyom ezen Tartományt, mellynek kebelében születtem, 's a' melly betsülte az én életemet, 's nevemet."

Marat, ollyat szólott a' Nemzet-Gyűlése előtt Május' 12-dik napján, a' mi közönségessen tetfzett, melly valóban igen nagy újság. Azt javasolta tud. ill., hogy tserélnék - vissza az el-fogott Frantziákat, a' Ts. Kir. fogoly Katonákon. Ennél fogva sok Katonára tesz szert a' Nemzet, 's nagy költségtől menti-meg magát, mellyet most halzontalanul veszteget a' hadi foglyokra.

Marseille Városát oda hagyták April. 26-dikán a' Nzt. Gyűlési Biztosok; hanem *Montelinarból* egy végzést küldöttek oda vissza, a' melly semmivé tesz minden intézeteket, mellyek lettek ott; a' N. Gyűlésnek tudása s meg-eggyezése nélkül; minémü p. o. egy ollyan Törvénytörésnek fel-állítására, melly minden felsőbb Székre való appellálás nélkül ítélhessen. De a' Város' Szakasszái helytelennek itélték ezen végzést, meg-erősítették saját rendelkezéseiket, ki világosították az egész Várost, 's parantsolták az említett Törvénytörésnek, hogy lásson hozzá továbbra is hivatalához. Ugyan ezen alkalmatossággal, 48 Kommisszáriusokat küldöttek *Aix* Városába, a' kik ott helyre állítanak a' békességet, és egyességet; melly meg is lett, és még Deputátusokat is küldött *Aix* Városra közzönettel *Marseille*be. — Küldött *Toulon* Városra is.

Néhai Frantzia Minister *Calonne* — a' ki darab ideig a' ki-költözött Frantzia Kir. Her-

Her-

Hertzegek mellett is viselt vala Miniferséget — árrúba botsátotta *Londonban* a' maga Könyvtárját, ezüst portékáit, 's házi készületeit, a' festett képekbéli gyűjteményén kívül, melly maga 70 ezer font sterlingre betsültetik.

Magyar Ország.

Nagy-Váradról, Máj. 17 dikén.

„Tegnap előtt 345 Vadász - Katonák érkeztek ide, az Erdély Országi határokat őriző, és most a' Frantziák ellen rendelt Katonaság közzül. Vezérjeket, Székely Regementbéli Kapitány *Knezevits* Urat, több Tisztjeikkel, és két Seborvosokkal együtt, gazdag ebéddel megvendégelte az ide való Görög - Katholikus Püspök, *Darabanth Ignátz* ő Nagysága. Meg-nevezett Vezérjeken kívül, következő Tisztek voltak velek: 2-dik Oláh Regementbéli Fő Hadnagy *Leibinger* Úr, első Oláh Regementbéli Al-Hadnagy *Vitéz Simon* Úr, második Oláh Reg. böl való *Zsarda, Gálán, Berár,* 's *Jóseffi* Urak; végre *Papp, Blotha,* és *Szörtsei* Strásamesterek. El-indulások napján reggel fel-gyülekeztek a' Püspöki Palota eleibe, hová ki-jövéen hozzájok Püspök ő Nsága, elsőben is egy szép buzgó Könyörgést mondott, mellyben kérte a' Mindenhatót, hogy szerentsésíttse útjokat, 's viadallyaikat az előtte állott Vitézeknek; annakutánna Fejedelmekhez, 's Elöljáróikhoz való engedelmességre, és az Ellenség ellen való vitéz magok-viselésére serkentette őket, nagy számú sokaság' jelenlétében. Ennekutánna bé-hivta magához a' Tiszteket kávéra; a' köz

köz Legényeknek pedig szilva-pálinkát, 's kenyeret adatott. Ezen kívül, minden Strásamesternek húsz; minden Káplárnak tíz; minden Vítze-Káplárnak hét; és minden köz Embernek hat krajtzárokot osztogattott. — *Éllyen* kiáltásokkal indultak útnak az örvendező Katonák; és még az útszákon se lehetett őket megtartóztatni, hogy tele torokkal ne kiáltanak: *Éllyen! éllyen Püspök Darabanth, a' mi Vigasztalónk!*“

Bajáról (Báts Vármegyéből), Májusnak 27-dikén.

„Ezen hónapnak közepe táján sok életet kezdtek innen hordani *Tolna*, és *Baranya* Vármegyékbe: azért is fel-ment a' tiszta búza' pozsonyi mérőjének az árra négy húzásra. A' kevertté 36 kr megy; a' rozsé 30ron; az árpáé 24.; a' zabé 26ron; a' kölesé 28kron; a' kukoritzáé 40.“

Ő Felsége méltóztatott kegyesen megengedni, hogy Magyar Országból száz ötven ezer mérő búza vitethessen ki *Konstantzinpolyba*, és *Smirnába*; 's száz ezer *Spanyol* Országba.

Erdély Ország.

A' Tudományok' dolgának jó móddal való el-intézésére, hasznosnak, sőt elmúlhatatlanul szükségesnek ítéltetett valánllunk, hogy a' *Litteraria Deputátzió*nak Ország-Gyűlési Tagjai mellé, R. Katholikus, Református, és Unitárius Közöns. Tanítók (Professzorok) is rendeltessenek, úgymint a' kik tulajdon tapasztalásaikból leg-közlebbbről tudhatják, 's elő-mutathatják az eszközöket, mellyek által nagyobb tökéle-

tes.

tességre lehessen vinni a' nevendék elmék', és szivek' készítésének, 's formálásának módját. Ebbéli édes foglalatosságokat a' Közönséges-Tanítóknak, ötven ötven arannyal kivánnya meg-jutalmaztatni Hazánk' édes Attya, Felséges *Herentz* Fejedelmünk.

Kolosvárról, Májusnak 19-dikén.

„Az itt dolgozó Országos Deputátziók, közelítenek már munkálkodások' végéhez. Ugy hallatik, hogy a' törvényes dolgokra ügyelő Deputátzió, a' néhai két Distriktuális Tábláknak újonnan való fel-állítatásokról gondolkozott. — *Három-Széken* több rendbéli égések voltak mostanság, mellyeket gyújtogatók okoztak, a' mint halljuk. — *Máldva*, és *Oláh* Országokból úgy értjük, hogy a' pestis, melly uralkodott vala ottan, már egéllzen meg-szünt.“

B é t s.

Ma reggel éppen 3 fertály vólt 7 órára m' d'ön bé érkezett ő Felsége *Laxemburg*-ból audientziára. Véle vólt F. Királynénk is.

Oberster B. *Mack*, meg-romlott egészsége miatt, kénytelenítettetted oda hagyni a' Sereget. Mivel ezen Urnak nyomós szolgálattit újra is igen magasztalta Hg *Koburg*; ő Felsége is új jutalommal kivánta azokat meg-jutalmaztatni, Tulajdonossává tévén az Oberster Urat, még pedig minden taksa nélkül, az eddig *Zsakmén* nevet viselt vasas Regimentnek.

Erdélyi származású, most pedig az ide való Akademiában Arkhitekturát (Építés-
mes-

mesterségét) tanuló Nemes Iffjú, *Ugrai László*, elő-mutatván az Erdélyi F. Kantzelláriának maga Attestáumait (Akadémiai Bizonyság-Leveleit), egyfzersmind ditséretes igyekezetének, 's elő-menetelének remekjeit is, úgymint saját kezeivel készített helyes, és szép Delineátzióit: ki-nyerte az említett Fel. Kantzellária által ő Felségétől, hogy e' folyó éftendőnek utolsó hat hónapjaira meg-kaphassa fele részét azon két száz forintos stipendiumnak (segítség-pénznek), mellyet vett vólt néhai jó emlékezetű *Kőrö Zsigmond*, Erdély Ország' Kintstárjából.

A' mai árkussal menő, és már oda fenn említett Mappánál még előbb akartuk mi meg-küldeni amaz igen nevezetes ütközetnek ábrázolását, melly történt *Tirlemont'* tájján. — Már ki is van ez metzve jó ideje, de minthogy nagy, és sok illuminálni való tárgyak vagynak rajta: többet négyuél nem illuminálhat egy nap belőle a' leg szorgalmasabb Festő is. Reményljük, hogy mintegy két hét múlva tsak ugyan le küldhetjük. Ez minekünk fel kerül két száz forintunkba, de nem sajnállyuk költségünket, tsak hogy meg mutathassuk, hogy a' mikor Olvasóink száma nevededik: mi is több Hazafiúi áldozatokat igyekezőnk tenni. — Ezen Hónap' végén még egy lovas, és gyalog Katonát ábrázoló képet is küldünk le. — A' jövő Postán mustrát küldünk azon betükből, mellyekkel ezentúl szándékozunk nyomtattatni Hírmondónkat.